

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
– ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ –

Βρυξέλλες, 13 Μαρτίου 2026
(OR. en)

AD 8/26

LIMITE

CONF-ME 7

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Θέμα: ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
– Κεφάλαιο 21: Διευρωπαϊκά δίκτυα

Διαπραγματευτικό κεφάλαιο 21: Διευρωπαϊκά δίκτυα

Η παρούσα θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στη γενική της θέση για τη Διάσκεψη Προσχώρησης με το Μαυροβούνιο (AD 23/12 CONF-ME 2) και διέπεται από τις διαπραγματευτικές αρχές που περιέχονται σε αυτή, και συγκεκριμένα:

- οποιαδήποτε άποψη εκφράζουν τα μέρη σχετικά με κάποιο κεφάλαιο των διαπραγματεύσεων δεν προδικάζει κατά κανέναν τρόπο τη θέση που ενδέχεται να ληφθεί σχετικά με άλλα κεφάλαια·
- οι συμφωνίες —συμπεριλαμβανομένων των μερικών συμφωνιών— που επιτυγχάνονται κατά τις διαπραγματεύσεις σχετικά με διαδοχικώς εξεταζόμενα κεφάλαια δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές έως ότου διαμορφωθεί συνολική συμφωνία·
- καθώς και τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα σημεία 24 28, 41 και 44 του διαπραγματευτικού πλαισίου.

Η ΕΕ παροτρύνει το Μαυροβούνιο να συνεχίσει τη διαδικασία ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της, σημειώνοντας ότι ενδέχεται να τεθούν σε ισχύ επιπρόσθετες διατάξεις κεκτημένου πριν από την προσχώρηση, ώστε να διασφαλιστούν η αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή του και να αναπτυχθούν, πριν ακόμη από την προσχώρηση, πολιτικές και μέσα που να προσεγγίζουν όσο το δυνατόν περισσότερο τις αντίστοιχες πολιτικές και μέσα της ΕΕ. Η ΕΕ αναμένει ότι όλα τα έργα υποδομής, τα οποία υλοποιούνται στο πλαίσιο συμφωνιών μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα, δεν αντιβαίνουν στο κεκτημένο της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις. Ο τρόπος με τον οποίο θα ερμηνευτεί, θα εφαρμοστεί και θα εκτελεστεί η συμφωνία θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο προσεκτικής διαχείρισης. Η ΕΕ θα παρακολουθεί στενά την εφαρμογή αυτή.

Η ΕΕ σημειώνει ότι ο εθνικός σχεδιασμός υποδομών του Μαυροβουνίου συνάδει με τους στόχους της πολιτικής της Ένωσης για το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ). Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, ο σχεδιασμός του Μαυροβουνίου αντικατοπτρίζει τη στρατηγική σημασία της ενίσχυσης της περιφερειακής συνδεσιμότητας, τόσο εντός των Δυτικών Βαλκανίων όσο και με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι το Μαυροβούνιο συμμετέχει ενεργά στη στρατηγική της ΕΕ για την περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου και στη στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη και την υλοποίηση περιφερειακών έργων που ενισχύουν τη συνδεσιμότητα, τη βιώσιμη κινητικότητα και την ενοποίηση με τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών και ενέργειας.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο, στις διαπραγματευτικές του θέσεις AD 26/14 CONF-ME 20 και AD 04/26 CONF-ME 4, αποδέχεται το κεκτημένο του κεφαλαίου 21 όπως ίσχυε στις 25 Δεκεμβρίου 2025, και ότι θα είναι σε θέση να το θέσει σε εφαρμογή πριν από την ημερομηνία προσχώρησής του στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δίκτυα μεταφορών

Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο έχει ευθυγραμμίσει τον στρατηγικό σχεδιασμό των μεταφορών του με τους στόχους του κεκτημένου στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-Μ). Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο δηλώνει ότι θα σημειώσει επαρκή πρόοδο όσον αφορά τους στόχους του ΔΕΔ-Μ έως την ημερομηνία προσχώρησης.

Η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να ολοκληρώσει την αναθεώρηση της στρατηγικής του για την ανάπτυξη των μεταφορών, η οποία, μεταξύ άλλων, προσδιορίζει έργα υποδομής προτεραιότητας στον τομέα των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών και θα διασφαλίσει την ευθυγράμμιση με τους στόχους του νέου κανονισμού ΔΕΔ-Μ 2024/1679. Μετά την έγκριση της αναθεωρημένης στρατηγικής, η ΕΕ ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή της.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τη συνεργασία του Μαυροβουνίου στο πλαίσιο του περιφερειακού συνολικού δικτύου μεταφορών του Παρατηρητηρίου Μεταφορών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEETO) όσον αφορά τον προσδιορισμό έργων υποδομής προτεραιότητας στο Μαυροβούνιο.

Η συνεργασία αυτή συνεχίστηκε από το 2019 στο πλαίσιο της Κοινότητας Μεταφορών, στην οποία το Μαυροβούνιο συμμετείχε ενεργά, μεταξύ άλλων στις προσπάθειες προώθησης της περιφερειακής συνεργασίας για την υλοποίηση της επέκτασης του ΔΕΔ-Μ στην περιοχή.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο έχει λάβει μέτρα για την καλύτερη εξέταση των δημοσιονομικών επιπτώσεων των δανείων που λαμβάνονται για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής, μέσω βελτιωμένου δημοσιονομικού σχεδιασμού και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΤΑΑ και της ΕΤΕπ. Για μελλοντικές προγραμματισμένες επενδύσεις, η ΕΕ ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να διασφαλίσει τον προσεκτικό σχεδιασμό και την αλληλουχία των έργων. Το Μαυροβούνιο θα πρέπει να συνδυάσει πόρους από τον εθνικό προϋπολογισμό του και διεθνείς δανειστές, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τον δημοσιονομικό χώρο του Μαυροβουνίου.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο συμφώνησε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το μελλοντικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ για το Μαυροβούνιο (βλ. χάρτες στο παράρτημα 1) και σχετικά με κατάλογο έργων προτεραιότητας στον τομέα των μεταφορών. Οι συμφωνίες αυτές πληρούν τις απαιτήσεις του πρώτου και του δεύτερου κριτηρίου αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου που ορίζονται στο έγγραφο AD 6/15 CONF-ME 5.

Η ΕΕ αναμένει από το Μαυροβούνιο να ενισχύσει περαιτέρω τη διοικητική ικανότητα που απαιτείται για την ανάληψη των αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» ως έχουν ήδη τόσο για τα δίκτυα μεταφορών όσο και για τα δίκτυα ενέργειας και καλεί το Μαυροβούνιο να καλύψει τις εναπομένουσες θέσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ σημειώνει ότι η κυβέρνηση του Μαυροβουνίου ενέκρινε χάρτη πορείας για τη συμμετοχή στον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» 2025-2027, ο οποίος καθορίζει δράσεις για την περαιτέρω ενίσχυση της θεσμικής και διοικητικής ικανότητας του Μαυροβουνίου έως την ημερομηνία προσχώρησης στην ΕΕ. Οι δραστηριότητες αυτές πληρούν τις απαιτήσεις του τρίτου κριτηρίου αξιολόγησης για το κλείσιμο του κεφαλαίου που ορίζεται στο έγγραφο AD 6/15 CONF-ME 5.

Η ΕΕ αναμένει από το Μαυροβούνιο να εφαρμόσει πλήρως τον προαναφερθέντα χάρτη πορείας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσληψης και της εκπαίδευσης του σχετικού προσωπικού και της δημιουργίας κατάλληλων διοικητικών δομών. Η ΕΕ θα παρακολουθεί στενά τη διαδικασία μέχρι την προσχώρηση.

Ενεργειακά δίκτυα

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε το Μαυροβούνιο σχετικά με τις τρέχουσες εξελίξεις όσον αφορά τις διασυνδέσεις του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας του Μαυροβουνίου με άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και με την Ιταλία.

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε το Μαυροβούνιο σχετικά με τη συμμετοχή του στην ανάπτυξη περιφερειακού αγωγού φυσικού αερίου, του αγωγού Ιονίου-Αδριατικής. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα, η ΕΕ ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να επιτύχει ενεργειακή ασφάλεια, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, επιδιώκοντας την απανθρακοποίηση του ενεργειακού του συστήματος με χρήση τοπικών πόρων, με μειωμένη έκθεση σε εξωτερικούς κινδύνους εφοδιασμού και υπέρ ενός ανθεκτικού, σύγχρονου ενεργειακού τομέα. Η προσέγγιση αυτή ενισχύει τη μακροπρόθεσμη ανεξαρτησία πολύ πιο αποτελεσματικά από την επέκταση των υποδομών ορυκτών καυσίμων. Η ΕΕ ενθαρρύνει το Μαυροβούνιο να διερευνήσει επιλογές για περαιτέρω διαφοροποίηση και απανθρακοποίηση, ώστε να ολοκληρωθούν βασικές υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση από το Μαυροβούνιο του νόμου για έργα διασυννοριακών ενεργειακών υποδομών που ευθυγραμμίζεται με τον κανονισμό ΔΕΔ-Ε. Η ΕΕ αναμένει από το Μαυροβούνιο να ευθυγραμμιστεί πλήρως και εγκαίρως με τα υπόλοιπα στοιχεία του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, ιδίως όσον αφορά τις διατάξεις που σχετίζονται με τη διαδικασία αδειοδότησης, το εγχειρίδιο διαδικασιών, τη συμμετοχή του κοινού και τη διαφάνεια, και να διασφαλίσει την πλήρη θέση σε εφαρμογή της νομοθεσίας για την ευθυγράμμιση με τον κανονισμό ΔΕΔ-Ε, όπως απαιτείται από τη Συνθήκη για την Ενεργειακή Κοινότητα. Με αυτόν τον τρόπο θα υποστηριχθεί το Μαυροβούνιο στην περαιτέρω ενοποίηση των δικτύων του με τις γειτονικές χώρες, στην επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης και στη στήριξη της περαιτέρω ευθυγράμμισης με τους στόχους της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα.

* * *

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμήσεων, η ΕΕ σημειώνει ότι, στο παρόν στάδιο, δεν απαιτούνται περαιτέρω διαπραγματεύσεις για αυτό το κεφάλαιο.

Η παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και την εφαρμογή του θα συνεχιστεί σε όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση όλων των ειδικών θεμάτων που αναφέρονται ανωτέρω, ώστε να εξασφαλισθούν η διοικητική ικανότητα του Μαυροβουνίου, η ικανότητά του για εφαρμογή και επιβολή του κεκτημένου του παρόντος κεφαλαίου, καθώς και η ολοκλήρωση της νομοθετικής ευθυγράμμισης. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις σχέσεις μεταξύ του κεφαλαίου αυτού και άλλων διαπραγματευτικών κεφαλαίων. Η τελική αξιολόγηση της συμφωνίας της νομοθεσίας του Μαυροβουνίου με το κεκτημένο της ΕΕ και της ικανότητας του Μαυροβουνίου να το εφαρμόσει μπορεί να γίνει μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Εκτός από όλες τις πληροφορίες τις οποίες ενδέχεται να ζητήσει η ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις του παρόντος κεφαλαίου και οι οποίες πρέπει να υποβληθούν στη Διάσκεψη, η ΕΕ καλεί το Μαυροβούνιο να παρέχει τακτικά στο Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης λεπτομερείς και γραπτές πληροφορίες σχετικά με την πορεία εφαρμογής του κεκτημένου και ενίσχυσης της διοικητικής του ικανότητας.

Βάσει όλων των ανωτέρω εκτιμήσεων, η ΕΕ θα επανέλθει, εφόσον χρειαστεί, σε αυτό το κεφάλαιο σε εύθετο χρόνο.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το Μαυροβούνιο, στις διαπραγματευτικές του θέσεις AD 26/14 CONF-ME 20 και AD 04/26 CONF-ME 4, αποδέχεται το κεκτημένο του κεφαλαίου 21 όπως ίσχυε στις 25 Δεκεμβρίου 2025. Η ΕΕ σημειώνει περαιτέρω ότι το Μαυροβούνιο δηλώνει ότι θα συνεχίσει τη διαδικασία ευθυγράμμισης με το κεκτημένο και ότι θα είναι σε θέση να το εφαρμόσει πριν από την προσχώρησή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι ενδέχεται να υπάρξει νέο κεκτημένο μεταξύ της 25ης Δεκεμβρίου 2025 και της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων.

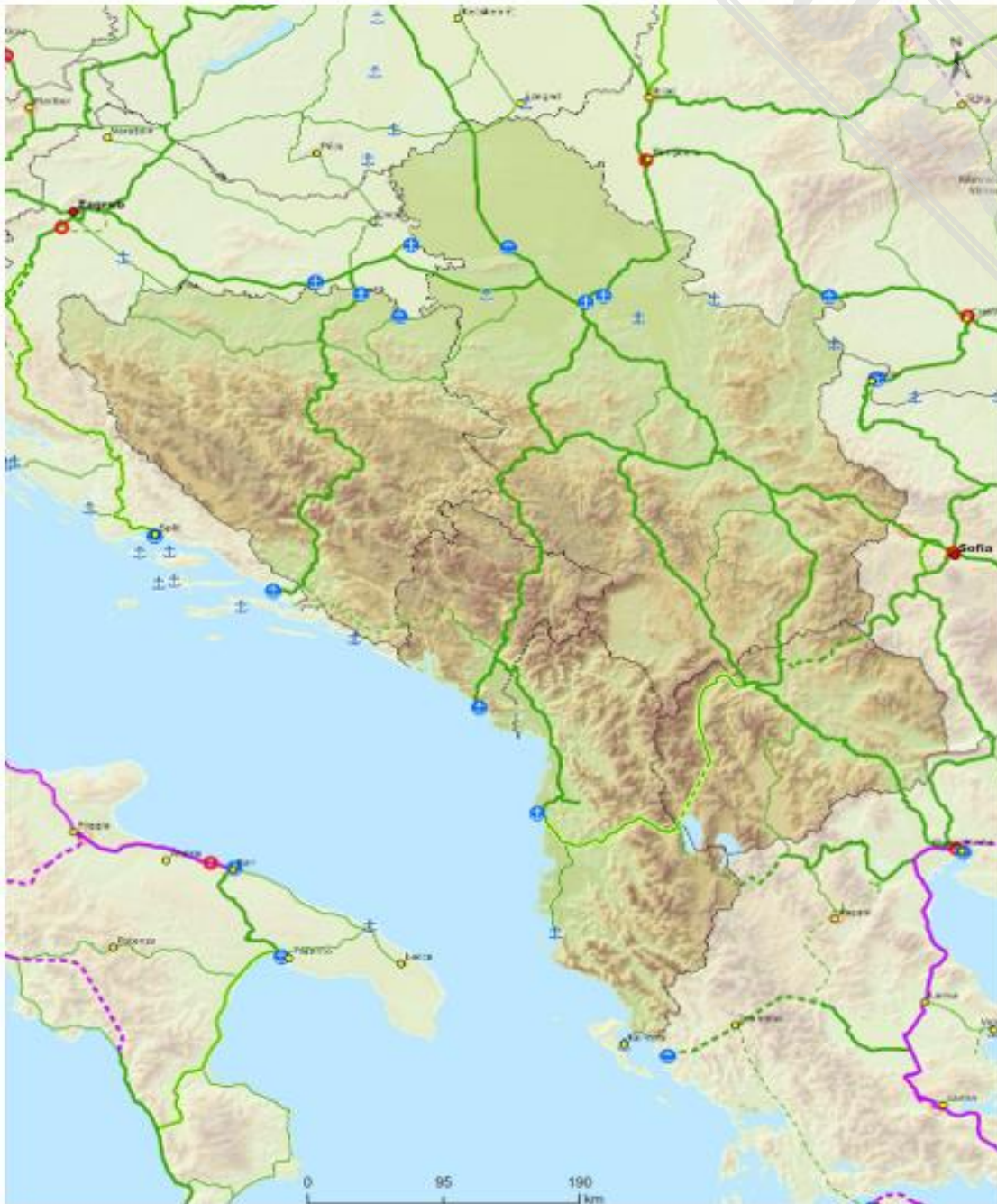
**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΠΟΥ
ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ¹**

¹ Όπως ενσωματώθηκε στο παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1679

Ενδεικτική επέκταση σε γειτονικές χώρες
 Κεντρικά & συνολικά δίκτυα: Εμπορευματικοί σιδηρόδρομοι, λιμένες
 και σιδηροδρομικοί-οδικοί-τερματικοί σταθμοί (RRT)
 Περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων

Ενδεικτική επέκταση σε γειτονικές χώρες
Κεντρικά & συνολικά δίκτυα: Επιβατικοί σιδηρόδρομοι και αερολιμένες
Περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων

Σιδηρόδρομοι Κεντρικά		Σιδηρόδρομοι Επεκταμένο-κεντρικά		Σιδηρόδρομοι Συνολικά		Συν. - Τεχνικά		Αερολιμένες	
	Συμβατικοί		Συμβατικοί		Συμβατικοί		+		Ποσειδωνικός
	Συμβατικοί / Νέα κατα.		Συμβατικοί / Νέα κατα.		Συμβατικοί / Νέα κατα.		+		Ασπρόλαδος
	≥ 200 km/h		≥ 200 km/h		≥ 200 km/h		+		
	≥ 200 km/h / Νέα κατα.		≥ 200 km/h / Νέα κατα.		≥ 200 km/h / Νέα κατα.		+		
			Συνολικά		Συνολικά		+		

